МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНИЙ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМАНАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні форми і методи організації інклюзивного навчання
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь **МАГІСТР**
(назва освітнього ступеня)

галузь знань **01 ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА**
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність **013ПОЧАТКОВА ОСВІТА**
(спеціалізація) *(код і назва спеціальності (предметної спеціальності або спеціалізації))*

освітня програма **ПОЧАТКОВА ОСВІТА. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА**
(назва освітньої програми)

тип дисципліни **обов'язкова**
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

Ізмаїл – 2019

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми
_____ проф. Біла О.О.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:
кафедрою загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти
протокол № 1 від 27.08. 2019р.

Зав. кафедри _____доц. Іванова Д.Г.
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:
Голова науково-методичної ради
педагогічного факультету
_____ доц. Пенькова С.Д.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми: Лунгу Л.В., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти ІДГУ

Рецензент програми: Боднар Н.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти ІДГУ

©Лунгу Л.В., 2019
© ІДГУ, 2019

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	***Заочна***
Кількість кредитів: 6	*Лекції*:	
	22	*6*
Модулів:	*Практичні заняття*:	
Загальна кількість годин: 180		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1	*Лабораторні заняття:*	
Семестр:1	*Семінарські заняття*:	
	24	*6*
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 2 - самостійна робота: 6	*Консультації:*	
	2	
	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: екзамен		
Мова навчання: українська	*Самостійна робота:*	
	132	*168*

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення з сучасними формами і методами організації інклюзивного навчання.

Мета навчальної дисципліни: засвоєнняфілософських, нормативно-правових та організаційних основ інклюзивноїосвіти.

Міждисциплінарні зв'язки: Психологія, Спеціальна педагогіка, Дошкільна педагогіка.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної до освітньо-професійної програми «Початкова освіта. Інклюзивна освіта».

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчанняза дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Інтегральна компетентність ІК			
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі початкової освіти та/або у процесі навчання, що передбачає дослідницьку та інноваційну професійну діяльність у виробничих ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов та вимог	ПРН 1	Знати основні підходи, напрями, наукові школи і методи наукового пізнання, сучасні концепції методології науки; володіти методологією здійснення науково-педагогічного дослідження.
Загальні компетентності (ЗК)			

ЗК1.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ПРН 8	Досліджувати наявний стан педагогічної теорії і практики у певній проблематиці початкової освіти; визначати підходи підвищення ефективності освітнього процесу за обраною темою; доводити наукову і практичну значущість проведеного дослідження.
ЗК 3	Здатність працювати в команді.	ПРН 18	Виявляти комунікативну стратегію, тактику та техніку взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу, організовувати їх спільну діяльність для підвищення педагогічної майстерності на засадах партнерства і підтримки.
ЗК 6	Здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій, управління якістю роботи, що виконується.	ПРН 11	Забезпечувати ефективність навчально-пізнавальної діяльності, виховання та розвитку здобувачів початкової освіти; розробляти засоби контролю перевірки й оцінювання навчальних досягнень молодших школярів.
Фахові компетентності (ФК)			
ФК 4.	**предметна** - здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності в початковій школі, аналізувати та критично осмислювати психолого-педагогічну та методичну інформацію для вирішення науково-дослідницьких і практичних завдань організації початкової освіти.	ПРН 12 ПРН 4	Володіти практичними способами пошуку наукової та професійної інформації з використанням сучасних інформаційних технологій, хмарних сервісів, баз даних і знань. Володіти знаннями сучасних технологій навчання освітніх галузей дітей молодшого шкільного віку; знати специфіку та інструментарій педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами, методи діагностики навчальних досягнень здобувачів початкової

			освіти.
ФК. 9.	**партнерська** – здатність здійснювати партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу.	ПРН 15	Організовувати освітній процес у початковій школі на засадах партнерства; аналізувати діяльність колег-учителів початкових класів щодо дотримання та реалізації нормативних документів; надавати методичну допомогу з розробки документації щодо навчання, виховання та розвитку дітей молодшого шкільного віку, вибудовувати перспективні стратегії розвитку регіональних моделей організації початкової та інклюзивної освіти.

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	**Результати навчання**			
	Знання	**Уміння**	**Комунікація**	**Автономність та відповідальність**
ІК	Нормативну базу функціонування закладу загальної середньої освіти, принципи адміністрування та управління в початковій освіті	Забезпечення організації освітнього процесу початкової школи, здійснювати моніторинг за його якістю та об’єктивним оцінюванням результатів освітньої підготовки здобувачів початкової освіти	Забезпечувати зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до здобувачів початкової освіти	Управління робочими або навчальними процесами, що потребують нових стратегічних підходів
ЗК 1	Знати основні підходи, напрями, наукові школи і методи наукового пізнання, сучасні концепції методології науки; володіти методологією здійснення психолого-педагогічного (прикладного) дослідження.	Досліджувати наявний стан педагогічної теорії і практики у певній проблематиці початкової освіти; визначати підходи підвищення ефективності освітнього процесу за обраною темою; доводити наукову і практичну значущість проведеного дослідження.	Забезпечувати зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до здобувачів початкової освіти.	Формувати відповідальність за внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності колег-учителів початкової школи; управління робочими або навчальними процесами, що потребують нових стратегічних

				підходів.
ЗК 3	Класифікувати загальні основи управління початковою школою, форми, види і методи внутрішньошкільного контролю, особливості планування роботи початкової школи; особливості методичної роботи в початковій школі та ведення документації.	Дотримуватися нормативно-інструктивних документів, що регламентують діяльність учителя початкової школи щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової освіти в Україні; розробляти організаційні форми навчальної і виховної роботи, визначати їх ефективність.	Забезпечувати зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до здобувачів початкової освіти.	Здатність продовжувати навчання, вдосконалювати набуту кваліфікацію з високим рівнем автономності.
ЗК 6	Знати технології організації навчання, виховання і розвитку дітей з особливими освітніми потребами, сучасні концепції, організаційні форми, методи, прийоми і засоби створення інклюзивного середовища початкової освіти; види контролю за його перебігом.	Здійснювати моніторинг дотримання педагогічними працівниками психолого-дидактичних засад і сучасних методик навчання освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти; забезпечувати ефективність процесу навчання, виховання та соціалізації учнів початкових класів; розробляти засоби контролю перевірки й оцінювання навчальних досягнень учнів.	Виявляти комунікативну стратегію, тактику та техніку взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу, організовувати їх спільну діяльність для підвищення педагогічної майстерності.	Здатність продовжувати навчання, вдосконалювати набуту кваліфікацію з високим рівнем автономності.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/	**Назви модулів / тем**	**Кількість годин (денна форма навчання)**	**Кількість годин (заочна форма навчання)**

п		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Індивідуальні консультації	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Індивідуальні консультації	Самостійна робота
1	Тема 1. Загальніпитанняінклюзивноїосвіти		2	2		1		13			2				16
2	Тема 2. Законодавче та нормативноправовезабезпеченняінклюзивноїосвітидошкільників, якіпотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку.		2	2				13		2					16
3	Історіярозвиткуінклюзивноїосвіти у психолого-педагогічнійнауці.		2	2				13							16
4	Умовиорганізаціїінклюзивноїосвіти та їхвплив на корекціюпсихофізичногорозвитку.		2	2				13							16
5	Особливостіорганізаціїкорекційно-розвивальногосередовища, йогозміст, структура і роль у формуванніособистостідітей, якіпотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку.		2	2				13		2					16
6	Роль батьків у інклюзивномупроцесі.		2	2				13							16
7	Корекційно-розвиткова робота як складоваінклюзивногонавчання.		2	4		1		13			2				18
8	Оцінюваннянавчальнихдосягненьдітейізособливостямипсихофізичногорозвитку		2	4				14							18
9	Співробітництво та основніпринципи командного підходу. Місце педагога у структуріпрофесійногоспівробітництва в інклюзивномунавчальномузакладі.		2	2				14							18
10	Корекційно-педагогічнийсупровіддітей з порушеннямипсихофізичногорозвитку в умовахінклюзивногопроцесу		2	2				13							18
	Проміжний контроль		1												
	Підсумковий контроль		1												
	Разом:		22	24		2		132		6	6				168

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Загальніпитанняінклюзивноїосвіти.

Концептуальні засади процесу інклюзії в умовахзагальноїосвіти. Загальна характеристика моделей інклюзивноїосвітидітей, якіпотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку. Діти, щопотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку, як суб’єктиінклюзивноїосвіти.

Впливінклюзивноїосвіти на розвиток та соціалізаціювихованців, якіпотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку.

Тема 2. Законодавче та нормативно-правовезабезпеченняінклюзивноїосвітидошкільників, якіпотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку

Аналізміжнародногозаконодавства у галузіінклюзивноїосвіти. Нормативно-правова база щодоорганізаціїінклюзивноїосвіти у навчальних закладах України.

Тема 3. Історіярозвиткуінклюзивноїосвіти у психолого-педагогічнійнауці.

Загальна характеристика зарубіжнихнауково-практичнихпідходівщодоінклюзивноїосвітидітей, якіпотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку. Аналіз досвіду країн ПівнічноїАмерики,Європи та пострадянського простору щодорозвиткуінклюзивної освіти дітей, якіпотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку.

Тема 4. Умовиорганізаціїінклюзивноїосвіти та їхвплив на корекціюпсихофізичногорозвитку.

Дошкілля як початкова ланка впровадженняінклюзивноїосвіти. Аналізсучаснихшляхіввпровадженняінклюзивноїосвіти у вітчизнянійсистеміосвіти. Створення в загальноосвітньомунавчальномузакладіадаптованогокорекційно-розвивальногосередовища, щозабезпечуєповноцінневключення та особистіснусамореалізаціюдітей з психофізичнимипорушеннями. Особливості медико-психолого-педагогічногосупроводудітей, якіпотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку. Специфікамоніторингуіндивідуальнихдосягненьучнівізпсихофізичнимипорушеннями в умовахінклюзивногонавчання. Підготовкапедагогічнихкадрів для реалізаціїінклюзивноїосвіти.

Тема 5. Особливостіорганізаціїкорекційно-розвивальногосередовища, йогозміст, структура і роль у формуванніособистостідітей, якіпотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку.

Поняття про освітнє, корекційне та інклюзивнесередовище. Роль корекційно-розвивальногосередовища у формуванніособистостідітей, якіпотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку. Зміст, структура і роль корекційно-розвивальногосередовища у формуванніособистостідітей з порушеннямипсихофізичногорозвитку. Основнікомпонентиінклюзивногосередовища: безбар’єрнефізичне і психічнесередовище, нормативно-правове, фінансове та програмно-методичнезабезпеченняосвітньогопроцесу; спеціальніумовинавчання і виховання, якінеобхідні для повноцінногофізичного, психічного, естетичного та соціальногорозвитку, організаційні, кадрові та культурно-інформаційніресурсинавчально-виховного закладу, йогонауково-дослідницький і духовно-моральнийпотенціал; моніторингово-консультативний та корекційно-розвивальнийкомпоненти.

Тема 6. Роль батьків у інклюзивномупроцесі.

Партнерство між родиною і навчальним закладом як необхіднапередумовауспішноїінклюзії. Права батьків. Комунікація з батьками, налагодженнястосунків. Погляди батьків на освіту. Прикладисправжньої та змістовноїпраці з батьками.

Тема 7. Корекційно-розвивальна робота як складоваінклюзивногонавчання. Корекційно-розвивальна робота та їїзначення при навчаннідитини з особливим потребами.

Співробітництво з колегами: вихователями, психологами, логопедами, адміністрацієюнавчального закладу, асистентамивихователів та ін. Розумінняроботи та ролііншихфахівців, а такожмісцявихователя у динамічнійсистемі. Комунікація з іншимифахівцями та команднийпідхід до навчаннядітей з особливимиосвітніми потребами.

Тема 8. Оцінюваннянавчальнихдосягненьдітейізособливостямипсихофізичногорозвитку.

Курикулумнавчального та корекційно-розвивальногопроцесів. Складанняіндивідуальногонавчального плану. Модифікація та адаптаціякурикулуму.

Тема 9. Співробітництво та основніпринципи командного підходу.

Місце педагога у структуріпрофесійногоспівробітництва в інклюзивномунавчальномузакладі. Професійнеспівробітництво як одна з основних умов ефективногоінклюзивногонавчання і вихованнядітей з психофізичним и порушеннями. Науково-методичнезабезпеченняінклюзивноїосвіти в практиціроботи ЗНЗ. Професійнаготовністьпедагогів до інклюзивноїосвіти. Професійнеспівробітництво як сучаснатенденціяорганізаціїосвітньогопроцесу. Психолого-педагогічніособливостіпрофесійногоспівробітництва. Організаціяпрофесійногоспівробітництва в інклюзивнійгрупі (класі). Організаціядіяльностіміждисциплінарноїкомандифахівців. Специфікаспівробітництварізнихфахівців в інклюзивному ЗНЗ. Місце педагога ЗНЗ у структуріпрофесійногоспівробітництва.

Тема 10. Корекційно-педагогічнийсупровіддітей з порушеннямипсихофізичногорозвитку в умовахінклюзивногопроцесу.

Значеннякорекційно-педагогічногосупроводудітей, якімаютьособливі потреби, в інклюзивнихдошкільних і загальноосвітніхнавчальних закладах. Завдання і змісткорекційно-педагогічногосупроводу в умовахінклюзивногонавчання. Алгоритм діяльностівихователя в дошкільному і загальноосвітньомунавчальномузакладі з інклюзивнимнавчанням. Створенняприятливогонавчально-розвивальногоінклюзивногосередовища. Модель корекційно-педагогічноїдіяльності педагога в освітньомупросторідошкільного і загальноосвітньогонавчальногозакладів з інклюзивнимнавчанням.

5.2. Тематика семінарських занять.

Тема 1. Загальніпитанняінклюзивноїосвіти

Тема 2. Законодавче та нормативно-правовезабезпеченняінклюзивноїосвітидошкільників, якіпотребуютькорекціїпсихофізичного розвитку.

Тема 3. Історіярозвиткуінклюзивноїосвіти у психолого-педагогічній науці.

Тема 4. Умовиорганізаціїінклюзивноїосвіти та їхвплив на корекціюпсихофізичного розвитку.

Тема 5. Особливостіорганізаціїкорекційно-розвивальногосередовища, йогозміст, структура і роль у формуванніособистостідітей, якіпотребуютькорекціїпсихофізичного розвитку.

Тема 6. Роль батьків у інклюзивному процесі.

Тема 7. Корекційно-розвивальна робота як складоваінклюзивногонавчання.

Тема 8. Оцінюваннянавчальнихдосягненьдітейізособливостямипсихофізичного розвитку.

Тема 9-10. Співробітництво та основніпринципи командного підходу. Місце педагога у структуріпрофесійногоспівробітництва в інклюзивномунавчальному закладі.

Тема 11. Корекційно-педагогічнийсупровіддітей з порушеннямипсихофізичногорозвитку в умовахінклюзивногопроцесу в ДНЗ.

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	16/20	Відповіді на практичних заняттях
2.	Підготовка до практичних занять.	18/23	Відповіді на практичних заняттях
3	Підготовка до модульного контролю	10/16	Написання модульної контрольної роботи
4	Робота з Інтернет-ресурсами.	8/14	
5	Виконання самостійних робіт за темами.	20/25	Наявність робіт
6	Виконання практичних завдавань: розробка та презентація програми	40/45	Розробка та презентація програми
7	Написання доповідей, есе, опрацювання літератури за темами, конспект нормативних документів, систематизація основних дефініцій до тем	20/25	Наявність виконаних робіт
	Разом	132/168	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

Теми, що виносяться для індивідуальних завдань студентів, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях. Виконання завдань вимагає від студента глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору.

1. На основі аналізу науково-методичної літератури, педагогічної преси підготувати реферати за нижче вказаною тематикою:

- Важливість законодавства для впровадження інклюзивної освіти
- Сучасні тенденції розвитку інклюзивної освіти в Україні закладі.
-Значення корекційно-педагогічного супроводу дітей, які мають особливі потреби, в інклюзивних дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладах.
-Завдання і зміст корекційно-педагогічного супроводу в умовах інклюзивного навчання.
-Алгоритм діяльностівихователя в дошкільному і загальноосвітньомунавчальномузакладі з інклюзивнимнавчанням.
-Створенняприятливогонавчально-розвивальногоінклюзивногосередовища.
-Модель корекційної педагогічноїдіяльності педагога в освітньомупросторідошкільного і загальноосвітньогонавчальногозакладів з інклюзивнимнавчанням.
-Міжособистісністосункиучнівпочатковихкласів (дітейдошкільноговіку) в інклюзивномусередовищі.

- Характер та зміствзаємодії у процесіінклюзії.
- Співпрацяміж педагогами та батьками у процесіінклюзії.
- Залученнябатьків до процесу інклюзивногонавчання.
- Роль педагогів (вихователів, соціальнихпедагогів) у процесіінклюзивногонавчання.
- Основніпринципи командного підходу в інклюзивнійосвіті.
- Соціальна модель порушеньрозвитку.
- Медична модель порушеньрозвитку.
-Інклюзивнаосвіта як наукова проблема.
- Нормативно-правова база інклюзивноїосвіти: аналізукраїнськогозаконодавства.
- Нормативно-правова база інклюзивноїосвіти: аналізміжнародногозаконодавства
- Характеристика зарубіжнихнауково-практичнихпідходівщодоінклюзивноїосвітидітей, якіпотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку.
-Роль інклюзивногосередовища у формуванніособистостідітейізособливимиосвітніми потребами.
- Особливості медико-психолого-педагогічногосупроводудітейдошкільноговіку, якіпотребуютькорекціїпсихофізичногорозвитку.
- Специфікамоніторингуіндивідуальнихдосягненьдітейдошкільноговіку (учнівмолодшогошкільноговіку) з психофізичнимипорушеннями в умовахінклюзивногонавчання.
- Програмно-методичнезабезпеченняінклюзивноїосвіти в практиціроботи ДНЗ.
- Моделіреалізаціїінклюзивноїосвіти в умовахзагальноосвітньогонавчального закладу

Обсяг реферату – 8-10 сторінок тексту комп'ютерного набору. Робота маєскладатись з таких основнихчастин: титульнасторінка (на нійвказати кафедру, тему, прізвище студента, ім'я, рік); зміст, висновки, список використанихджерел(не менше 15 найменувань).

2. Охарактеризуйте видидіяльностівихователя вгрупі ДНЗ).

3. Дайте обґрунтуваннянеобхідності та можливостіреалізаціїінклюзивноїосвіти як підходущодовихованнядошкільників (молодшихшколярів) ізособливимиосвітніми потребами.

4. Складіть схему форм корекційної допомогидошкільникам (молодшим школярам) ізпсихофізичнимипорушеннями в умовахінклюзивногонавчання.

5. Складіть модель інклюзивноїосвіти в Україні (на основіаналізунауковихджерел).

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. Форми поточного контролю: усне опитування на семінарських заняттях, виконання та захист ІНДЗ.
6.2. Форми проміжного контролю: виконання модульної контрольної роботи.
6.3. Форми підсумкового контролю: екзамен.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Усне опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, виконання тестів, виконання та захист ІНДЗ, вивчення першоджерел з дисципліни та огляд наукової літератури з курсу, написання анотації на одну з прочитаних статей або книг на педагогічну тематику, написання педагогічного есе.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	Екзамен
90-100	відмінно
70-89	добре
51-69	задовільно
26-50	незадовільно
1-25	

Схема розподілу балів

	Поточний контроль	Проміжний контроль	Підсумковий контроль
Максимальна кількість балів	**40 балів** – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,4	**10 балів** – за результатами виконання модульної контрольної роботи	**50 балів –** за результатами відповіді на екзамені
Мінімальний пороговий рівень	**20 балів**	**6 балів**	**25 балів**

Таблиця переведення середньозваженого балу за 100-бальною шкалою

100-бальна	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*
100	4,97–5,00	**80**	4,10–4,14	**60**	3,10–3,14	**40**	2,25–2,29	**20**	1,15–1,20
99	4,94-4,96	**79**	4,05–4,09	**59**	3,05–3,09	**39**	2,20–2,24	**19**	1,09–1,14
98	4,91–4,93	**78**	4,00–4,04	**58**	3,00–3,04	**38**	2,15–2,19	**18**	1,03–1,08
97	4,87–4,90	**77**	3,95–3,99	**57**	2,96–2,99	**37**	2,10–2,14	**17**	0,97–1,02
96	4,84–4,86	**76**	3,90–3,94	**56**	2,93–2,95	**36**	2,05–2,09	**16**	0,91–0,96
95	4,80–4,83	**75**	3,85–3,89	**55**	2,90–2,92	**35**	2,00–2,04	**15**	0,85–0,90
94	4,76–4,79	**74**	3,80–3,84	**54**	2,87–2,89	**34**	1,95–1,99	**14**	0,79–0,84
93	4,72–4,75	**73**	3,75–3,79	**53**	2,84–2,86	**33**	1,90–1,94	**13**	0,73–0,78
92	4,68–4,71	**72**	3,70–3,74	**52**	2,81–2,83	**32**	1,85–1,89	**12**	0,67–0,72
91	4,64–4,67	**71**	3,65-3,70	**51**	2,78–2,80	**31**	1,80–1,84	**11**	0,61–0,66
90	4,60–4,63	**70**	3,60–3,64	**50**	2,75–2,77	**30**	1,75–1,79	**10**	0,55–0,60
89	4,55–4,59	**69**	3,55–3,59	**49**	2,70–2,74	**29**	1,69–1,74	**9**	0,49–0,54
88	4,50–4,54	**68**	3,50–3,54	**48**	2,65–2,69	**28**	1,63–1,68	**8**	0,43–0,48
87	4,45–4,49	**67**	3,45–3,49	**47**	2,60–2,64	**27**	1,57–1,62	**7**	0,37–0,42

86	4,40–4,44	**66**	3,40–3,44	**46**	2,55–2,59	**26**	1,51–1,56	**6**	0,31–0,36
85	4,35–4,39	**65**	3,35–3,39	**45**	2,50–2,54	**25**	1,45–1,50	**5**	0,25–0,30
84	4,30–4,34	**64**	3,30–3,34	**44**	2,45–2,49	**24**	1,39–1,44	**4**	0,19–0,24
83	4,25–4,29	**63**	3,25–3,29	**43**	2,40–2,44	**23**	1,33–1,38	**3**	0,13–0,18
82	4,20–4,24	**62**	3,20–3,24	**42**	2,35–2,39	**22**	1,27–1,32	**2**	0,07–0,12
81	4,15–4,19	**61**	3,15–3,19	**41**	2,30–2,34	**21**	1,21–1,26	**1**	0,01–0,06

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	**Критерії оцінювання навчальних досягнень**
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв’язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу, розв’язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	**Максимальна кількість балів**
Конспект першоджерел	5
Анотації наукових статей	5
Реферат	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання *конспектупершоджерел є* вільне орієнтування у першоджерелах з дисципліни, глибоке та всебічне розкриття змісту наукової літератури з курсу, наведення аргументів на підтвердження власних думок, здійснення аналізу та висновків.

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей є* стисле відтворення прочитаної наукової статті, висвітлення її основного змісту, її глибокий, всебічний аналіз, обґрунтування та аргументація.

Критеріями оцінювання *реферату* є самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу.

Критеріями оцінювання *презентації* є відповідність її змісту темі, вільне використання наукової термінології, наведення аргументів на підтвердження власних думок, здійснення аналізу та висновків, оригінальність візуального представлення презентації.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за виконання модульної контрольної роботи – 10 балів, а мінімальний пороговий рівень за її виконання складає 6 балів. Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 5 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка з дисципліни (екзамен) виставляється за результатами поточного, проміжного контролю та підсумкового контролю (відповідно вагові коефіцієнти **0,4**, **0,1** та **0,5**).

Результат підсумкового (екзаменаційного) контролю визначається як середньоарифметичне усіх оцінок (середньозважений бал) студента, які він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета. Цей бал переводиться за 100-бальною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілих. Мінімальний пороговий рівень за відповідь на екзамені складає 25 балів

Екзамен отримує студент, який виконав усі види завдань, визначені у робочій програмі навчальної дисципліни, має достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 20 балів), проміжний контроль (не менше 6 балів) та склав екзамен (не менше 25 балів).

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Асистент учителя в інклюзивному класі: навч. – метод. посіб./ Н.М. Дятленко, Н.З. Софій, О.В. Мартинчук, Ю.М.Найда/ За заг. Ред. М.Ф.Войцеховського. – Київ: Тов. Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 172с.
2. Воронцова Т.В. Вчимося жити разом: посіб. для вчителя з розвитку оціальних навичок у курсі «Основи здоров'я» (початкова школа)/ Т.В.Воронцова, В.С. Пономаренко. – Київ: Видавництво «Алатон», 2016. – 232с.
3. Данілавічютє Е.А., Литовченко С.В. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За ред. А.А.Колупаєвої. - К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. - 360 с.
4. Дитина з труднощами у навчанні в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник . – К.: ДІА, 2019. – 148с.
5. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук, К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. – 274 с.
6. Луценко І.В.Актуальні питання діяльності асистента вчителя в інклюзивному класі/ І.В.Луценко// особлива дитина: навчання і виховання. – 2016. – 22с.
7. Педагогічні технології інклюзивного навчання: навч. – метод. посіб./ Т.М.Канівець. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2012 – 102с.
8. Розвиток політики інклюзивних шкіл. Інтегроване планування послуг, їх надання та фінансування в Канаді: посібник / Дж. Блейз, Е. Чорнобой, Ш. Крокер, Е. Страт, О. Красюкова-Еннз. - К.: Паливода А. В., 2012. - 46с.
9. Спільне викладання в інклюзивному класі: метод.матер./Укл. Софій Н.З. – Київ: Тов «Видавничий дім «Плеяди», 2015.- 66с.
10. Таранченко О.М. Диференційоване викладання в інклюзивному класі: навч. – метод. посіб./О.М.Таранченко, Ю.М.Найда. – Київ: Видавнича група «АСК», 2012.
11. Управління педагогічними інноваціями в інклюзивній освіті: навч. пос. /А.М.Ананьев, С.В.Воронова, М.В.Малік та ін.; за заг. ред. С.К. Хаджирадєвої. – К.: Освіта України, 2014. – 244 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon3.rada.gov.ua
2. Закон України «Про спеціальну освіту» (проект) // Міністерство освіти і науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua
3. Кваліфікаційні характеристики посад педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів та установ освіти / МОН України // Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних

працівників навчальних закладів : Наказ МОН України № 665 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.golovbukh.ua/regulations/1521/8456/8457/468632/

4. Концепція розвитку інклюзивної освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 №912) // Міністерство освіти і науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua